

STRONA POD PATRONATEM

NADLEŚNICTWO MASKULIŃSKIE

NADLEŚNICTWO PISZ

Nadleśnictwo Pisz. Inwentaryzacja drapieżników

Wilki przeszły, rysie zaszyły się w głuszy

Kilkudziesięciu leśników z Nadleśnictwa Pisz przez dwa dni tropiło wilki i rysie zamieszkujące w Puszczy Piskiej. Zdobyte informacje zestawione z wynikami inwentaryzacji z sąsiednich nadleśnictw pozwolą oszacować liczebność drapieżników w regionie. W Nadleśnictwie Pisz tropów wilków nie brakowało, rysie musiały zaszyć się w głuszy.

Liczenie wilków i rysi w Nadleśnictwie Pisz przeprowadzono w połowie lutego
 Fot. Marek Truszkowski

Monika Grzywińska
 –Nadleśnictwo Pisz

Głównym celem corocznej inwentaryzacji jest poznanie zasięgu występowania, liczebności oraz szlaków migracji wilków i rysi w Polsce. Na podstawie danych uzyskanych z inwentaryzacji mogą zostać podejmowane właściwe metody ochrony drapieżników. Warto również przypomnieć, że wilk i ryś są gatunkami wskaźnikowymi na podstawie, których wyznaczono obszary Natura 2000. Polska w związku z powyższym jest zobligowana do prowadzenia monitoringu zmian liczebności w/w gatunków wskaźnikowych. 11 i 13 lutego b. r. w lasach Puszczy Piskiej leśnicy poszukiwali wszelkich śladów obecności wilków i rysi. Dokładne wyniki inwentaryzacji będą znane w marcu. Koordynatorem inwentaryzacji na terenie Puszczy Piskiej jest Adam Geldon z Nadleśnictwa Spychowo.

Na terenie Nadleśnictwa Pisz inwentaryzację wilków i rysi przeprowadzono metodą tropienia na transektach. Prace w obu przypadkach wykonano na drugi dzień po opadzie śniegu. Łączna długość transektów wyniosła około 108 km. Obszar Nadleśnictwa podzielono na 12 obszarów inwentaryzacyjnych, na których pracowały 2 - 4 osobowe grupy tropiące. Łącznie w liczenie wilków i rysi zaangażowanych było 40 pracowników terenowych Nadleśnictwa Pisz.

Podczas inwentaryzacji badano tropy drapieżników a także inne ślady ich obecności, takie jak odchody, znakowanie terenu moczem, ofiary. W przypadku stwierdzenia tropów mierzono długość i szerokość odcisku łapy oraz rozstaw pomiędzy śladami przedniej i tylnej łapy. W przypadku większej liczby tropów notowano liczbę osobników.

Pierwszego dnia inwentary-

zacji stwierdzono łącznie 17 tropów wilków (tropy mogą należeć do tych samych osobników). Zebrano odchody wilków w trzech miejscach. Znalaziono pozostałości po łani najprawdopodobniej zagryzionej przez wilki. Natomiast drugiego dnia inwentaryzacji stwierdzono łącznie 7 tropów rysi na terenie Nadleśnictwa Pisz nie stwierdzono. Koordynatorem działań z ramienia Nadleśnictwa Pisz był Maciej Domański.

Inwentaryzacja wilków i rysi prowadzona jest od 2000 roku na obszarze północno-wschodniej Polski (od 2001 roku na obszarze całej Polski). Projekt ten jest koordynowany przez Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk w Białowieży, Stowarzyszenie dla Natury „Wilk” oraz Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie a wykonawcami prac terenowych są nadleśnictwa i parki narodowe.

Wszystkie napotkane ślady były dokładnie mierzone

Wilki biegają jak „po sznurku” pozostawiając za sobą charakterystyczny ślad - łapa, w łapie
 Fot. Edmund Lipnicki

Odcisk wilczej łapy na świeżym śniegu
 Fot. Tomasz Czyżyk

RYŚ (Lynx lynx)

Samce i samice rysia żyją oddzielnie, spotykając się częściej w okresie rui. Terytoria samców sięgają ok. 150-250 km², obejmując jedno do trzech terytoriów samic (ok. 100 km²). Kocięta rodzą się około połowy maja a już od sierpnia towarzyszą matce w wędrówkach i w polowaniach. Samice wychowują najczęściej od 1 do 3 kociąt (wyjątkowo 4), które opuszczają matkę w wieku ok. 9-11 miesięcy. W ciągu doby rysie przechodzą średnio ok. 7 km (maksymalnie ponad 20 km), natomiast aktywne są głównie w nocy. Część młodych rysi osiedla się w sąsiedztwie terytorium matki. Pokarmem rysi są sarny, jelenie (łanie i cielęta) i zające. Rysie ukrywają zdobytą pokarm pod gałęzie drzew lub w gęste zarośla albo przykrywają ściółką, trawą czy śniegiem. Ryś jest gatunkiem chronionym w Polsce, ponadto objęty jest Konwencją Berneńską, jako chroniony gatunek fauny. Znajduje się w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt.

WILK (Canis lupus)

Wilki to zwierzęta żyjące w watachach, składających się przeważnie z pary rodzicielskiej i ich młodych. Do rui wilki przystępują w lutym, a szczenięta rodzą się na przełomie kwietnia i maja. Wadery zwykle szczenię się w norach a średnio na świat przychodzi 5-6 szceniąt.

Młode opuszczają rodzinę w pierwszym lub drugim roku życia, natomiast niektóre osobniki mogą pozostać na stałe. Wielkość watahy wynosi od 2 do 10 (najczęściej 4-5) osobników i zajmuje ona terytorium o wielkości ok. 200 - 300 km². Wilki przebywają najczęściej w obszarach najmniej penetrowanych przez ludzi, a jednocześnie obfitujących w zwierzynę. Wilki średnie pokonują trasę ok. 23 km, ale mogą przebiec nawet ponad 60 km w ciągu doby. Często wilki chodzą pojedynczo lub w mniejszych podgrupach szczególnie, gdy znajdują się w centrum zajmowanego arealu. W okresie rozrodczym, każdej nocy 1-2 wilki zostają ze szczeniętami, a reszta poluje. Wilki są najbardziej aktywne wieczorem i nad ranem. Zwierzęta te znakują terytorium moczem, odchodami oraz charakterystycznym (przypominającym ślady grabi) drapaniem ziemi, zwykle na skrzyżowaniach dróg leśnych. Swoistym znakowaniem terytorium może być również wycie, które służy także do komunikacji między osobnikami wewnątrz watahy. Podstawowym pokarmem wilków są ssaki kopytne: jelenie, dziki, sarny czy łosie oraz zwierzęta hodowlane: krowy, owce i kozy. Uzupełniającym pokarmem mogą być bobry i zające, a przede wszystkim padlina zwierząt. Jeden wilk zjada w ciągu doby ok. 5 kg pokarmu. W Polsce wilk jest gatunkiem chronionym, ponadto objęty jest Konwencją Berneńską, jako ściśle chroniony gatunek fauny. Znajduje się w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt.

